

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

*Domnului Nelu TĂTARU, Ministru
Ministerul Sănătății*

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 12507 / 3. IUL 2020

RECOMANDARE

Nr. *127* din *3. IUL 2020* 2020

referitoare la necesitatea măsurilor privind înlesnirea accesului pacienților cu afecțiuni oncologice, cât și a celor suspecti, la diagnostic și tratament

Ca urmare a unui articol publicat în presa locală în data de 24 martie 2020, potrivit căruia „pacienții oncologici sunt externați din spitale de stat și trimiși acasă, uneori fără tratament”, instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Brașov, s-a sesizat din oficiu, în temeiul art.22 și art.34 din Constituția României și a întreprins demersuri scrise la Ministerul Sănătății și la Spitalul Clinic Județean de Urgență Brașov (SCJU Brașov, în continuare).

La nivelul Județului Brașov, SCJU Brașov ne-a comunicat faptul că **secția de Oncologie a funcționat normal și a asigurat internarea și tratamentul pacienților oncologici**. Internările de zi au continuat în regim normal pentru asigurarea tratamentului pacienților oncologici, iar în secțiile chirurgicale s-au internat și operat pacienții diagnosticați cu afecțiuni oncologice.

La nivel central, prin adresa nr.1/1608/21.04.2020, Ministerul Sănătății ne-a comunicat faptul că pe site-ul ministerului sunt afișate recomandările Societății Naționale de Oncologie Medicală din România (<http://www.ms.ro/wp-content/uploads/2020/04/M%C4%83suri-recomandate-%C3%AEn-vederea-reducerii-impactului-pandemiei-COVID-19-asupra-pacien%C5%A3ilor-oncologi-1.pdf>) care cuprinde informații referitoare la mai multe aspecte, și anume: 1. *dacă există posibilitatea ca persoanele suspecte de afecțiuni oncologice să se prezinte la medic pentru efectuarea investigațiilor necesare în vederea depistării afecțiunilor oncologice*; 2. *Reducerea aglomerării în serviciile de oncologie*; 3. *evitarea virusului și scurtarea timpului în sălile de așteptare (consultație)*; 4. *scurtarea duratei de staționare pentru pacienții spitalizați (spitalizare continuă și de zi)*.

Având în vedere că există doar anumite măsuri generale cu caracter de recomandare care pot conduce astfel la *disfuncționalități în cadrul unităților sanitare* privind protecția persoanelor suspecte de afecțiuni oncologice sau care trebuie să își continue aceste tratamente, au fost continuate demersurile către domnul Nelu Tătaru, Ministrul Sănătății, cu solicitarea de a ni se comunica informații cu privire la cadrul legal aplicabil care să asigure accesul la servicii medicale a pacienților cu afecțiuni oncologice.

Prin adresele nr.NT1435e/22.05.2020 și nr.NT2818/28.05.2020, Ministerul Sănătății ne-a comunicat următoarele:

- potrivit *Ordinului ministrului sănătății nr. 555/2020 privind aprobarea Planului de măsuri pentru pregătirea spitalelor în contextul epidemiei de coronavirus COVID-19, a Listei spitalelor care asigură asistența medicală pacienților testați pozitiv cu virusul SARS-CoV-2 în faza*

*I și în faza a II-a și a Listei cu spitalele de suport pentru pacienții testați pozitiv sau suspecti cu virusul SARS-CoV-2, s-au redus cu până la 80% internările programate, precum intervențiile chirurgicale programate pentru pacienții cronici în unitățile sanitare cu paturi din centrele universitare și până la 50% față de luna februarie activitatea din ambulatorii, **cu excepția pacienților cronici sau femeilor însărcinate care necesită intervenții diagnostice sau terapeutice, a căror temporizare poate duce la reducerea șanselor de supraviețuire. În acest sens, unitățile sanitare vor lua măsuri în conformitate cu reglementările în vigoare pentru a preveni răspândirea infecției cu COVID-19;***

- potrivit art.4 din Ordinul nr.555/2020, toate unitățile sanitare din sistemul public și privat au obligația asigurării acordării îngrijirilor medicale tuturor pacienților. Refuzul asigurării acordării îngrijirilor medicale conform atribuțiilor specifice se sancționează conform prevederilor legale;

- prin Ordinele comandantului acțiunii nr.74527 și 74553/2020, pe toată perioada stării de urgență au fost suspendate internările pentru intervenții chirurgicale, alte tratamente și investigații medicale care nu au reprezentat o urgență și au putut fi reprogramate, din toate unitățile sanitare cu paturi, publice și private, precum și consultațiile și tratamentele care s-au putut reprograma, în toate structurile ambulatorii, atât publice, cât și private. Potrivit acestora, interdicțiile nu au fost aplicabile în mod absolut și automat, **ci pe baza analizei medicului curant de specialitate (s.n.);**

- având în vedere standardizarea tipurilor de tratament în patologia oncologică a căror temporizare poate conduce spre un pronostic rezervat, decizia de continuare/întrerupere a curelor de chimioterapie și radioterapie aflate în curs fiind la latitudinea medicilor curanți, care au luat decizia în funcție de riscul de infecție cu virusul SARS-COV-2 și beneficiile aduse bolnavului de continuarea administrării terapiei oncologice, ținând cont că interdicțiile nu au fost aplicabile pacienților cu afecțiuni oncologice cronice, **medicul curant de specialitate a fost cel care a decis necesitatea internării pacienților sau necesitatea realizării consultațiilor sau a tratamentelor în ambulatoriu (s.n.)** astfel încât evoluția bolii să nu ducă la agravare, interesul superior fiind dobândirea, menținerea sau îmbunătățirea stării de sănătate a pacienților cu această patologie.

Față de cele expuse, constatăm următoarele:

Prin intrarea în vigoare a modificărilor Ordinului ministrului sănătății nr.623 din 14 aprilie 2020, aduse Ordinului nr.555/2020, de la regula potrivit căreia „se reduc cu până la 80% internările programate, precum intervențiile chirurgicale programate pentru pacienții cronici în unitățile sanitare cu paturi din centrele universitare, și până la 50% față de luna februarie activitatea din ambulatorii” s-a inserat o **excepție**: „sunt exceptați pacienții cronici sau femeile însărcinate care necesită *intervenții diagnostice sau terapeutice*, a căror temporizare poate duce la reducerea șanselor de supraviețuire. În acest sens, unitățile sanitare vor lua măsuri în conformitate cu reglementările în vigoare pentru a preveni răspândirea infecției cu COVID-19”.

Aceste prevederi au rămas nemodificate până în prezent, însă, prin completările aduse de Ordinul Ministrului Sănătății nr.961 din 29 mai 2020, în Ordinul nr.555/2020 au fost inserate prevederile potrivit cărora „după încetarea stării de urgență, în funcție de evoluția epidemiologică locală, se pot relua internările și intervențiile chirurgicale programate, precum și activitatea din ambulatorii, nefiind necesară respectarea procentelor menționate la subpt. 1; în funcție de evoluția epidemiologică locală, spitalele care asigură asistența medicală pacienților testați pozitiv sau suspecti cu virusul SARS-CoV-2 pot asigura, cu avizul direcțiilor de sănătate județene și a municipiului București, asistența medicală și pacienților non-COVID-19 în condițiile existenței circuitelor funcționale complet separate, fără a fi necesară externarea/ transferarea tuturor pacienților internați către alte spitale”.

Potrivit Măsurilor recomandate în vederea reducerii impactului pandemiei COVID-19 asupra pacienților oncologici și asupra serviciilor de oncologie emise de Societatea Națională de Oncologie Medicală din România, „pacienții cu cancer prezintă un risc mult mai mare (de 4 până la 5 ori) de a dezvolta foarte rapid complicații respiratorii severe, inclusiv deces, îndeosebi dacă au suferit intervenții chirurgicale sau au primit chimioterapie în săptămânile precedente. Se poate

aprecia că în prezent pacienții oncologici sunt la risc vital atât din cauza afecțiunii de fond cât și din cauza amenințării infectării COVID-19 („dublu pericol”)”.

De asemenea, Curtea Constituțională a României a **admis** în data de 25 iunie 2020, excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului, a dispozițiilor art.25 alin.(2) teza a doua din Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

În prezent, în România, apreciem că tratamentul pacienților oncologici este îngreunat din cauza atât a faptului că unele spitalicești au rămas închise și în stare de alertă (fiind fie spitale, fie unități suport COVID-19, fără posibilitatea de a-și crea circuite complet separate), cât și a faptului că întreaga responsabilitate a necesității internării pacienților sau a realizării consultațiilor sau a tratamentelor în ambulatoriu aparține **integral** medicului curant de specialitate, acesta putând fi astfel nevoit să aprecieze urgența/necesitatea în mod anticipat intervenției diagnostice, fără existența unor reglementări directe emise de ministerul sănătății. De asemenea, bolnavul *suspect* de o afecțiune oncologică nu se regăsește printre excepțiile reglementate de Ordinul nr.555/2020, în scopul efectuării investigațiilor necesare.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin.(1) lit.f), art.24 și art.26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Ministrul Sănătății va analiza necesitatea luării tuturor măsurilor necesare privind înlesnirea accesului pacienților cu afecțiuni oncologice, cât și a celor suspecți, la diagnostic și tratament, prin crearea de circuite separate în spitalele județene de urgență care sunt desemnate spital sau unitate suport Covid, cât și prin elaborarea unor protocoale care să reglementeze, pe de-o parte, măsurile de protecție aplicabile acestei categorii de pacienți;
2. Ministrul Sănătății va analiza necesitatea luării tuturor măsurilor necesare privind procedurile de tratament și intervenții chirurgicale, prin stabilirea unor criterii generale de priorizare a pacienților bolnavi cu cancer pentru intervențiile chirurgicale, respectiv la tratament specific (radioterapie, chimioterapie etc.);
3. Ministrul Sănătății va informa instituția Avocatul Poporului cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Renate Weber

București, 01 iulie 2020

